

Srbi u Meksiku

ERA IZ MEKSIKO SITIJA

Danas srpsku koloniju u Meksiku čini pedesetak porodica, koje su tu došle prateći istorijske tokove kretanja naroda. Najuglednija među njima je porodica profesora Nikole Petrovića, piše u knjizi "Ilustrovana istorija srpske dijaspor"

Piše: Dušan Lopušina

Stupanje Đorđa Šagića na tlo Amerike 1815. moglo bi se označiti kao početak novije istorije seoba Srba, ne samo u SAD već i u Meksiko. Kada je Teksas postao nezavisna republika i deo Sjedinjenih Država, prvi srpski doseljenik Đorđe Šagić je 1829. postao meksički državljanin, pa se čak uključio i u politiku. U Meksiku je bio organizator masonske lože, direktor carine u Galvestonu, sekretar grada San Felipe, carinik u Matamorosu, ratni komesar, vlasnik štamparije i knjižare i urednik novina na španskom.

Tada je u Meksiku bilo svega 150 Srba. Danas srpsku koloniju u Meksiku čini pedesetak porodica, koje su tu došle prateći istorijske tokove kretanja naroda, ali i po službenom zadatku. Tako se u Meksiko Sijetu obreo i glumac Branimir Zogović, koji je bio profesor na Meksičkom univerzitetu, a potom broker i trgovac lekovima, vlasnik časopisa "Euromaske".

Nikola Nik Petrović, profesor i bivši predsednik Sabora srpskog ujedinjenja, došao je u Meksiko iz SAD kao finansijski ekspert hemijskog konerna "Monfigo" da bude direktor južno-američke filijale. Međutim, Nik se zaljubio. Njegova verenica je ubrzo svom dugom prezimenu sa dvanaestak imena (Rosa del Karmen Elena Fernandes Gonsales Navaro Himenes ponci de Leon Rojas Haradon Himenes) dodala, još jedno - Rozita de la Petrović. Rozita i dr Nikola Petrović izrodili su troje dece koja danas žive u SAD i Meksiku. U njihovoj kući govori se srpski.

UŽIČKI VODENIČAR

Nikola Petrović je rođen 1929. godine u Užicu. Njegov otac Dragomir, zvani Drago, bio je poznati vodeničar. Ta užička vodenica stara je 130 godina. Nju je 1862. godine Hasan bej Vitezović prodao Milanu Kaljeviću iz Užica za 450 dukata česarskih. Vodenica je imala tri kamena i usput u reku Đetinju. Dr Nikola Petrović i danas u svom novčaniku nosi prepis ovog "hudžeta" koji je potvrđen u Minsitarstvu unutrašnjih dela 1870. u Beogradu. Kasnije su potomci Milana Kaljevića prodali tu vodenicu za 483 česarska dukata, što je sudija Đ. Petrović iz Užica potvrdio 1875. A Radović je bio ujak Nikoline majke, koja je taj mlin donela u miraz svom mužu Dragomiru Dragu Petroviću.

Kada je u maju 1945. mobilisan za Sremski front, mladi Petrović je pobjegao u Grčku. Ko zna kakva bi bila njegova izbeglička sudbina da nije u logoru za izbeglice Siros, i potom Lavrin, sa svojim Srbima zaigrao fudbal. Ušao je u ekipu izbeglica, koja je igrala na turnirima po grčkim logorima. Gotovo kompletan tim je 1947. godine prebačen u Italiju uz pomoć humanitarne

organizacije IRO, gde je nastupao pod imenom "Kraljevina Jugoslavija".

Decembra 1950. dobio je useljeničku američku vizu. Petrović je najpre neko vreme bio u Čikagu, a potom se odselio u Geru, centar četničke emigracije. Tu mu je

Nikola Petrović i Anka Erni iz Milvokija

fudbal postao profesija. Klub "Srbi u Geri" mu je plaćao stan, hranu i džeparac, što je bilo dovoljno da nastavi školovanje.

Za samo tri godine ovaj mladić iz Užica završio je studije finansija i upisao magistraturu na univerzitetima u Čikagu i Detroitu, ali fudbal nije ostavljao. Poljska ekipa "Orlovi" mu je nudila velike pare da potpiše ugovor za njih, ali je Nik Petrović, ipak, prešao u tim Srba iz Milvokija. Ekipu je vodio trener Dragomir Kresović, sa kojim je Petrović osvojio tri titule šampiona regija i države, tako da je na kraju ovaj srpski tim ušao u prvu američku ligu. Bio je to 1956. godine najveći sportski uspeh jednog srpskog kluba. U tim ekipama igrao je i sa Beogradaninom Miletom Tadićem.

DRUG BORE MILUTINOVICA

Poslovne obaveze su, međutim Nikolu Petrovića vodile u Englesku, Belgiju, Nemačku, Španiju i 1962. u Meksiko za direktora filijale u Južnoj

Bora Milutinović i Nikola Petrović

Americi.

Ovaj ugledni biznismen već tada je govorio šest stranih jezika

- grčki, italijanski, engleski, španski, ruski i nemački. U Meksiku je dobio sina Aleksandra i kćerke Olgu i Anu. Uporedo sa poslom, Nikola Petrović je spremao doktorat iz oblasti finansija, koji je položio u

Meksiko Sijetu. Tu je 1970. godine imenovan za predsednika Finansijskog komiteta Meksika, i angažovan za redovnog profesora Univerziteta.

Poslednjih godina, u želji da pomogne otadžbini, profesor Petrović se, kao delegat iz Meksika, aktivno uključio u rad Kongresa sprskog ujedinjenja. Jedan od najagilnijih članova tog ogranka bio je i

Bora Milutinović, doktorov veliki prijatelj i nekada selektor američke fudbalske reprezentacije. Milutinović je odveo Meksikance na Mundijal i za to je dobio Orden meksičke zvezde. Rođen je u Bajinoj Bašti. Bora je izdanak fudbalske porodice, i brat Milorada i Miloša, poznatijeg kao Plava Čigra, koji je preminuo 2003. godine. Porodica Milutinović se potom okupila u Barseloni, stigavši sa tri strane sveta: Bora, selektor Kine, došao je iz Pekinga, supruga Maria iz Sjudad Meksika, a kćerka Darinka-Elena iz Ženeve, gde je poslednju godinu provela u jednoj školi usavršavajući jezike. Posle fudbala u Beogradu 1966. otišao je u Francusku, da bi karijeru završio u Meksiku 1972.

Tako je Bora Milutinović započeo jednu briljantnu trenersku karijeru, prvo klupsku, potom reprezentativnu. Seća se kada je, trenirajući UNAM, otkrio Uga Sančesa, kasnije slavnog golgetera Atletiko Madrida i Real Madrida. Za vreme kratkog boravka u San Lorencu iz Buenos Ajresa posle Mondijala 1986. zatekao je mladog

Paragvajca

Hosea Luisa Čilaverta koji je postao slavni golman.

Njegova kćerka Darinka, miljenica i jedinica, koja je dobila ime po Borinoj majci, je rođena pred sam početak Svetskog prvenstva 1986. u Meksiku, prvog

na kome je njen otac Bora Milutinović učestvovao. Posle će uslediti još pet Mundijala sa 5 različitih reprezentacija. Bora Milutinović od skoro vodi prvi tim Jamajke, ali i dalje svake nedelje igra tablicu sa komšijom, dr Nikolom Petrovićem.

ČETNIK ZA MUZEJ

Profesor Petrović je jedan od retkih Srba u rasejanju koji nosi orden Draže Mihailovića, koji smo snimili na njegovom reveru u oktobru u Čikagu. Kada je nedavno čuo da se u njegovom Užicu priprema otvaranje prvog Četničkog muzeja, profesor Nikola Petrović se ponudio da pošalje u muzej svoju privatnu četničku arhivu.

Neko mu je od prijatelja u šali rekao:

- Dragi Nikola, bolje je da ti sam odeš u Užice i budeš živi eksponat u Četničkom muzeju!

Na ove reči dr Nikola Petrović, večiti šaljivdžija se samo nasmejao, jer je to i sam pomislio. Profesor je u Srbiji od emigriranja bio samo dva puta. A poslednji put 1991. i planira da još jednom dođe, ali ne sam, već sa svojom decom.

Petrovićev sin Alex završio je studije bihemije na Univerzitetu Kolorado i živi u Dalasu. Radi kao direktor izvoza u farmaceutskoj firmi Merck. Alex Petrović ima troje dece, a dr Nikola tri unuka. Čerke profesora Nikole Petrovića, se zovu Olga i Ana. Starija Olga je završila prestižni univerzitet Harvard i radi u Bostonu, kao direktor čuvene privatne škole, Milton akademije. Udata je i ima dvoje dece.

Ana je u Bostonu direktor administracije u hotelu Kolonada. Liči na oca dr Nikolu, jer ima sportski duh. Svojevremeno je Ana bila gimnastičarka, olimpijac Meksika. Magistrirala je, takođe, na Harvardu.

Pored Zogovića, Petrovića i Milutinovića u Meksiku su uspešni Srbi i Dejan Mihajlović, mladi i sve priznatiji profesor političke filozofije i geostrategije na Univerzitetu TEC, kao i njegova supruga Ksenija Popovi-Mihajlović, psiholog. Milenko Panić, nekada predstavnik PKJ, sada je profesor Univerziteta ITESM.

Jelena Galović, sociolog je objavila obimnu knjigu o grupama ritualnih plesača u raznim delovima sveta, a Lidija Rajkov je skulptorka i slikarka. Uroš i Milena Uščebrka, su skulptori. Žive u Jalapi, država Veracruz. Petar Joksimović je biznismen, živi u Guadalajari, država Jalisco. Pol Popović je profesor književnosti u Montereju, država Nuevo Leon.

Od stotina Srba koji žive u Meksiku većina je nastanjena u glavnom gradu Meksiko Sijetu. Posle gašenja Kongresa srpskog ujedinjenja, meksički Srbi nemaju svoju organizaciju. U proseku to su školovani ljudi, koji imaju svoj biznis, tako da nemaju problema sa boravišnim dokumentima. Većina ima dvojno državljanstvo.